

نقد و بررسی جریان «مدعی یمانی» در گفت‌وگو با معاون تبلیغ و ارتباطات مرکز تخصصی مهدویت حوزه علمیه قم

دو روی سکه انحراف دینی

۲

مروری بر دستاوردهای میقات الرضا(ع) ۲۸ سال پس از تفویض تولیت به آستان قدس رضوی

آستان

حسین بن موسی

الکاظم (علیه السلام)

قطب فرهنگی

جنوب خراسان

مؤسسه آستانه مبارک حضرت حسین بن موسی الکاظم(ع) و آرامگاه شهید آیت‌الله مدرس(ره) از جمله مؤسسه‌های فرهنگی وابسته به آستان قدس رضوی است که تولیت آن توسط رهبر معظم انقلاب در حکمی در تاریخ ۱۳۷۳/۴/۴ به نماینده ولی‌فقیه در استان خراسان و تولیت

آستان قدس رضوی، حضرت آیت‌الله واعظ طبسی تفویض گردید که این موضوع نقطه عطفی در توسعه همه‌جانبه اماکن متبرکه طبس و کاشمر ...

مصطفی شیرازی- عکاس رضوی

منبر مجازی

سیستم گناه کردن

مرحوم حجت‌الاسلام مهندسی | در بحث رضای الهی و نشانه اینکه خدا از ما راضی است، یکی از نکاتی که قرآن مطرح می‌کند این است که ما چقدر از خدا می‌ترسیم. در آیات داریم خدا از کسانی که از او می‌ترسند راضی است... این یعنی بی‌ادبی در پیشگاه خدای متعال این اثر را خواهد گذاشت که ما را آلوده کند. پس این آلودگی موجب زجر، عذاب و شکنجه روحی ما می‌شود. خدا می‌فرماید از عاقبت سوء گناهان بترسید. ترسیدن از عاقبت سوء گناه خودش از نشانه‌هایی است که خداوند از ما راضی است و خداوند از انسان‌هایی که نسبت به این عاقبت‌های بد بی‌تفاوت نیستند و نگاهی پشیمان دارند خوشش می‌آید و از آن‌ها راضی است. اگر خداوند خیر بنده‌ای را بخواهد (قطعاً او را دوست دارد که خیرش را می‌خواهد) یک نصیحت‌کننده‌ای از درون دلش قرار می‌دهد. از سؤالات این کاملاً هویداست. وقتی کسی می‌گوید که من گناه می‌کنم، پشیمان و ناراحت هستم، از کجا بفهمم که خدا از من راضی است؟ این همان واعظ بنفَس است یعنی یک کسی در درونش هست ... یک جنبه احتیاج‌ری در درون او هست که می‌خواهد نگذارد او بمیرد. در تعبیرهای اخلاقی به آن نفس لوامه می‌گویند. نفس لوامه یعنی وجدان اخلاقی، نفس ملالمنگر. بُعدی از نفس هست که دائماً ما را به بدی‌ها دعوت می‌کند، لاماره بالسوء. بدی‌ها را خوب جلوه می‌دهد و می‌گوید که به سمت این‌ها بیا. در واقع زشتی است که آن را تزئین و آرایش می‌کند و به عنوان یک چیز قشنگ جلوه می‌دهد. این کار نفس اماره و در واقع شیطنت است. شیطنتی که دارد زیباسازی و دروغ‌پردازی می‌کند. آن قدر دروغ را آرایش و تزئین می‌کند که انسان خود به خود به سمت آن حرکت می‌کند. معمولاً سیستم گناه این است و إلا اگر کسی واقعیت گناه را بداند یک نفر روی زمین گناه نمی‌کند. حتی ممکن است مکروه هم انجام ندهد، اگر واقعیت را بفهمد. گناه این قدر زشت و بدمنظر و کریه است که اگر در خواب هم واقعیت آن را ببیند چه بسا سگته کند. بنا نیست که به ما زشتی گناه را نشان بدهند و ما آن موقع گناه نکنیم، بناسِت که ما نشان نداده انتخاب کنیم، معنای کمال همین است، پیامبر(ص) فرستاده، عقل داده و نیروهای درگیر داده تا ما در این فضای درگیری رشد کنیم. رشد ما در فضای درگیری معنا پیدا می‌کند. اگر قرار بود موجودی باشیم که به هیچ وجه گناه نکنیم و حقایق را بفهمیم دیگر انسان نمی‌شدیم بلکه فرشته می‌شدیم.

روایتی از روزهای سخت مشهدالرضا(ع) در قرن ششم هجری

آشوب عصر «آل مؤید»

■ **پایان کار یک دودمان ضعیف**
مؤیدالدین که تنها به فکر حفظ قدرت خود بود، برای سوءاستفاده از ظرفیت‌های اقتصادی موجود، بر اختلافات مذهبی دامن می‌زد و از این آب گل‌آلود ماهی می‌گرفت. در نیشابور، نزاع میان گروه‌های مذهبی موجب کشتاری بزرگ شد و در نزدیکی مشهد نیز زائرنانی که از راه‌های دور و نزدیک به سوی حرم مطهر روان بودند، اطمینان از زنده ماندن خودشان در مسیر رفت یا برگشت نداشتند. مؤیدالدین سرانجام به دست «تَکِش»، فرمانروای خوارزم که می‌خواست تمام خراسان را زیر سلطه خود داشته باشد، اسیر و در روز ۹ ذی‌الحجه سال ۵۶۹ه‍.ق به قتل رسید. آشوب مشهد در عصر «آل مؤید»، با مرگ مؤسس این دودمان پایان نیافت. طغانشاه، فرزند او که به میگزساری و انواع منکرات آلوده بود،

با رفتارهای ناشیانه و متکبرانه‌اش، بر آتش اختلافات مذهبی بیشتر دمید و چون قادر به مقاومت در برابر خوارزمشاهیان نبود، در سال ۵۷۶ه‍.ق از معرکه نبرد گریخت و مدتی بعد بر اثر میخاگرگی بیش از حد، مُرد. پس از طغانشاه، پسر خردسالش به دست خوارزمشاهیان اسیر شد و به این ترتیب دوران پرآشوب و محنت آل مؤید به پایان رسید. مشهد در طول تاریخ هزار و ۲۰۰ ساله خودش، کمتر دورانی را به یاد دارد که چنین هرج و مرج افسارگسیخته‌ای، زندگی مردمانش را به هم ریخته باشد؛ حتی می‌توان گفت در حمله مغول و تیمور نیز چنین تخریب و غارتی در مشهد اتفاق نیفتاد.

را از میدان به در کنند، اما خود مؤیدالدین که درگیر ساخت و پاخت با شاهزاده‌های سلجوقی برای کسب مشروعیت بود، چندان اهمیتی به امنیت و آسایش زائران و مجاوران حرم رضوی نمی‌داد و حتی در برخی مواقع، برای بدست آوردن یک منطقه، شهر را به صورت موقت و برای غارت! در اختیار دیگر رقبایش می‌گذاشت. در چنین وضعیتی، غرّها نیز پیاپی از سوی مرو به سمت مشهد می‌آمدند. روستاهایی نظیر آبکوه و سمرقند در نزدیکی مشهد، به کلی ویران شدند. از سوی دیگر، هجوم «ایناق» یکی دیگر از سرداران سلطان سنجر از سمت مازندران و طرح ادعای حکومت بر طوس و مشهد توسط وی، شرایط را فاجعه‌بارتر کرد. هر چند ایناق از مؤیدالدین شکست خورد و به مازندران گریخت،

محمدحسین نیکبخت |

دوران اقتدار حکومت سلجوقیان با مرگ خواجه نظام‌الملک طوسی و در پی او، ملکشاه به پایان رسید. هرج و مرجی عجیب سراسر خاک ایران را در بر گرفت و هر کس که کمترین وابستگی به خاندان سلجوقی داشت، علّم طغیان بلند کرد. در چنین شرایطی همان طور که پیشتر هم درباره‌اش صحبت کردیم، طوایف بیابانگرد «غُرّ» مانند سیلی بنیان‌کن به سوی خراسان سرازیر شدند و دست به غارت این منطقه زدند. سلطان سنجر که پس از کشمکش‌های بسیار با برادرانش سرانجام بر شرق ایران مسلط شده بود، در جنگ‌های متوالی موفق به عقب راندن موقتی «غُرّها» شد؛ اما مشکلات این دوره فقط به هجوم اقوام بیابانگرد محدود نبود. اختلافات مذهبی، درگیری‌های قومی و نزاع‌های طایفه‌ای، اسباب ویرانی شهرهای بزرگ و روستاهای آباد را فراهم کرد. در چنین شرایطی، در سال ۵۴۸ه‍.ق سلطان سنجر به اسارت «غُرّها» درآمد و اوضاع از آنی که بود، بدتر شد. می‌توان اسارت سنجر را به کشیده شدن ضامن یک نارنجک تشبیه کرد که تمام خراسان را به سوی انهدام می‌کشید؛ در پی اسارت سنجر، خراسان یکپارچه آشوب شد و دیگر هیچ کس در امان نبود. حالا دیگر سرداران و غلامان سپاهی سنجر هم شَر برداشته و مدعی حکومت بودند. مؤیدالدین آئِبه یکی از غلامان نظامی سنجر بود که با جلب نظر تعدادی از سران سپاه وی، ادعای حاکمیت کرد و نیشابور را به عنوان پایتخت خود برگزید. مؤیدالدین را بنیان‌گذار حکومت «آل مؤید» می‌دانند. او بلافاصله پس از استقرار در نیشابور، به سوی طوس تاخت و مشهد را در سال ۵۴۹ه‍.ق تصرف کرد.

■ **معامله مؤیدالدین بر سر مشهد**

ورود مؤیدالدین به مشهد، برای مردم این شهر که از ظلم و چپاول غُرّها به جان آمده بودند، مغتنم به نظر می‌رسید. باور مجاوران حرم رضوی این بود که مؤیدالدین می‌تواند امنیت را در منطقه حاکم کند و آرامش را به مشهد رضوی بازگرداند؛ اما قصه مؤیدالدین با آنچه مشه‌دی‌ها باور داشتند، خیلی فرق می‌کرد. هر چند سپاهیان او توانستند در چند نوبت، غُرّها

اولاد

ویژه فرهنگ و معارف رضوی

| سال دوم | ویژه نامه ۳۶۹ |

موعظه / آیت‌الله حاج آقا مر ترضی تهرانی

چگونه

ایمان کودکان

ریشه‌دار می‌شود؟

۲

امام جماعتی که با دست خالی به خشکسالی روستا پایان داد

حل مشکل هشت ساله در سه روز

با ۱۵۰ نیروی جهادی

۳

هزینه حج تمتع برای مسلمانان کشورهای مختلف چقدر است؟

از حج لاکچری قطری‌ها تا حج رایگان لیبیایی‌ها

۲

تازه‌های نشر

انتشار «زندگی سیدمصطفی خمینی»

از مجموعه هفت جلدی علما

۲

نشست

در نشست مشترک دانشگاه امام رضا(ع)

و شرکت صنایع پیشرفته رضوی انجام شد

بررسی راهکارهای دانش‌بنیان شدن

در نشست مشترکی که بین دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) و شرکت صنایع پیشرفته رضوی برگزار شد، راهکارهای دانش‌بنیان شدن صنایع آستان قدس رضوی تحلیل و بررسی شد. به گزارش آستان‌نیوز، در این نشست که با حضور دکتر مجتبی بهنام تقدسی، مدیرعامل و جمعی از معاونان و مدیران شرکت صنایع پیشرفته بنیاد بهره‌وری موقوفات آستان قدس رضوی برگزار شد، وضعیت موجود استقرار الزامات دانش‌بنیانی در شرکت‌ها و مؤسسه‌های صنعتی آستان قدس رضوی مورد بحث و بررسی قرار گرفت. دکتر مرتضی رجوعی؛ رئیس دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع) در ابتدای این نشست با اشاره به آیین‌نامه‌های جدید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری که به اعضای هیئت علمی و دانشگاه‌ها اجازه تأسیس شرکت‌های دانشگاهی را داده است، گفت: با توجه به مصوبات هیئت امنای دانشگاه مبنی بر سهیم شدن دانشگاه در شرکت‌های تابعه آستان قدس رضوی با هدف دانش‌بنیان شدن آن‌ها و نیز توسعه نوآوری و کارآفرینی، دانشگاه امام رضا(ع) آمادگی دارد با مشارکت صنایع آستان قدس رضوی این هدف را محقق کند. در ادامه این نشست مدیرعامل صنایع پیشرفته رضوی به ظرفیت‌های موجود در این شرکت برای حمایت از طرح‌های مطالعاتی و سرمایه‌گذاری در ایده‌های پیشرو و پیشرفته اشاره کرد و چالش‌های موجود در آستان قدس رضوی را بهترین محمل برای تعریف و اجرای طرح‌های پژوهشی و مطالعاتی دانست. به گفته دکتر بهنام تقدسی، شرکت صنایع پیشرفته رضوی در اختیار استنادان و دانش‌جوییان است و باید محل رفت و آمد این قشر فرهیخته باشد. وی همچنین طرح‌هایی را قابل سرمایه‌گذاری دانست که منجر به یک دستاورد مهم و با سطح دانش و فناوری بالا باشد. در این نشست معاون پژوهش و فناوری دانشگاه امام رضا(ع) نیز به ارائه گزارشی از پیگیری‌های انجام شده برای تحقق توافقات نشست «تحول دانشگاهی با محوریت اندیشمندان صنعتی» و مذاکرات و تفاهات صورت گرفته با شرکت‌های مختلف بنیاد بهره‌وری موقوفات پرداخت. دکتر قاسم صادقی بچستانی با اشاره به نیاز زیادی که به تجهیزات پزشکی وجود دارد و فناوری پیشرفته این تجهیزات پیشنهاد کرد دیپارتمان مهندسی پزشکی در شرکت تأسیس و مدیریت آن به دانشگاه واگذار شود تا زمینه‌های فعالیت دانش‌بنیان در این حوزه فراهم آید.

